

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา
DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
IN ANUBAN PHRANAKHON SI AYUTTHAYA SCHOOL

ธรรมนูญ คนตรง¹

Thamanoon Khontrong

สายสุตา เตียเจริญ²

Saisuda Tiacharoen

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา 2) แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ประชากร คือ บุคลากรของโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน และครู จำนวน 63 คน รวมทั้งสิ้น 76 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลตามแนวคิดของ ดาวรรุวรรณ ถวิลการ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัล สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่ามัธยิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล การสื่อสารเชิงดิจิทัล การสร้างวิถีการเรียนรู้เชิงดิจิทัล และการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ ตามลำดับ

2. แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา มีแนวทางในการส่งเสริมทั้งหมด 20 แนวทาง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this research were to study: 1) the Digital leadership of school administrators in Anuban Phranakhon Si Ayutthaya School; 2) the guidelines for promoting and developing the digital leadership of school administrators in Anuban Phranakhon Si Ayutthaya School. The population of this research consisted of 1 school director, 4 deputy school directors, 8 heads of departments, and 63 teachers, a total of 76.

The research instruments were opinionnaires about digital leadership based on the concept of Dawruwan Thawinkarn and structured interviews. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis.

The results of this research were as follows:

1. The Digital leadership of school administrators in Anuban Phranakhon Si Ayutthaya School was at a high level overall, and in each aspect, it was also at a high level. Ranking from highest to lowest by arithmetic mean were Digital culture, Digital communication, Digital learning, and Professional development.

2. There were 20 guidelines for promoting the Digital leadership of school administrators in Anuban Phranakhon Si Ayutthaya School.

Keywords : DIGITAL LEADERSHIP

บทนำ

เมื่อโลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง โดยเฉพาะความล้ำหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งมีอิทธิพลต่อการปรับตัวขององค์กรทุกภาคส่วน ผู้นำองค์กรในฐานะผู้บริหารและรับผิดชอบองค์กรต้องมีความรู้ความสามารถและสภาวะของการปฏิบัติงานสำหรับการบริหารจัดการจนเกิดการพัฒนาไปสู่องค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี องค์กรและผู้นำองค์กรไม่เพียงแต่จะต้องมีทักษะและความเชี่ยวชาญทางด้านวิทยาศาสตร์เท่านั้น แต่ผู้นำองค์กรในปัจจุบัน จะต้องมีความวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลกว่าบุคคลอื่น ประกอบกับทักษะทางด้านสังคมที่สามารถประสานงานกับบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อ

องค์การและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพได้³ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การด้านการจัดการศึกษาที่มีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่สอดคล้องกับการเป็นพลโลกในอนาคต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 9 เทคโนโลยีทางการศึกษา มาตราที่ 64 ได้กำหนดว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุน การผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา นอกจากนี้ในมาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ อีกทั้งในมาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต⁴ เช่นเดียวกับ แผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ที่ได้กล่าวถึงการปฏิวัติดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 และการปรับเปลี่ยนประเทศไปสู่ประเทศไทย 4.0 อันจะเป็นแรงผลักดันให้ประชากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งเรียนรู้ที่ไร้ขีดจำกัด สามารถพัฒนาองค์ความรู้และสร้างปัญญาที่เพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ มีการนำเทคโนโลยีการสื่อสาร และระบบการเรียนรู้แบบเคลื่อนที่มาใช้มากขึ้น ดังนั้นการจัดการศึกษาของไทย จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วางแผนพัฒนาและจัดเตรียมกำลังคนที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ และได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 4 ในด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา โดยมีเป้าหมายคือการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย⁵ ซึ่งการจัดการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวนี้ จะต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญของปัจจัยทางการบริหารการศึกษา นั่นคือผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องมีลักษณะของการเป็นผู้นำที่สามารถเชื่อมโยงและนำเทคโนโลยีไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาได้ ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ของครู และด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา รวมถึงต้องมีการส่งเสริมให้

³ William Sims Bainbridge, **Leadership in Science and Technology: A Reference Handbook** (California: SAGE Publications, 2012), 14.

⁴ "พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542," **ราชกิจจานุเบกษา** ตอนที่ 74 ก, เล่ม 116 (19 สิงหาคม 2542): 38 – 39.

⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579** (กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด, 2560), 4.

เกิดนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง⁶ จากสภาพการศึกษาของไทยในปัจจุบันในมุมมองของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย พบว่า 1) คุณภาพต่ำ: นักเรียนไทยมีทักษะต่ำกว่าเกณฑ์ 2) เหลื่อมล้ำสูง: นักเรียนในหมู่บ้านตามชนบทมีทักษะการอ่านต่ำกว่าเด็กในเมืองถึง 3 ปีการศึกษา และ 3) ประสิทธิภาพต่ำ: มีการใช้งบประมาณทางการศึกษาและใช้เวลากับการเรียนมากขึ้น แต่ผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลับแย่ลง ซึ่งโลกยุคศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสังคม และเทคโนโลยีต่าง ๆ มากมาย จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่เราจะร่วมมือกันพัฒนาระบบการศึกษาไทย เพื่อสร้างอนาคตที่สดใสให้กับประเทศและคนรุ่นใหม่ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และปฏิรูประบบการศึกษาไทยให้ดียิ่งขึ้น⁷ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ตลอดจนสร้างความร่วมมือของการปฏิบัติงานร่วมกันภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถกล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลจะต้องเป็นผู้ที่พยายามกระจายอำนาจ ส่งเสริมการทดลองและได้เรียนรู้ เตรียมความพร้อมให้องค์กรมีดิจิทัลเพียงพอ ปรับเปลี่ยนได้อย่างรวดเร็ว ล้วนแต่ช่วยสนับสนุนให้ทำงานได้เร็วขึ้น ภาวะผู้นำดิจิทัลจึงเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นอย่างโปร่งใส นำพาให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงและยกระดับองค์กรให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น⁸ ดังนั้น ภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการบริหาร พัฒนาและยกระดับองค์กรสามารถทำให้เป็นองค์กรที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากสภาพปัญหาและความสำคัญของงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อทราบแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา

⁶ สุกัญญา แซ่มซ้อย, การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2561), 5 - 6.

⁷ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, "ปัญหาการศึกษาไทย นวัตกรรมและการวิจัยช่วยได้จริงหรือ?", Disrupt (13 สิงหาคม 2563): 1.

⁸ บวร ปภัสราทร, ผู้นำแบบดิจิทัล, เข้าถึงเมื่อ 1 กันยายน 2566, เข้าถึงได้จาก

<https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/119736>.

วิธีการวิจัย

ประชากร

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรของโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยาประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน และครู จำนวน 63 คน รวมทั้งสิ้น 76 คน (ไม่รวมผู้วิจัย) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษาซึ่งมี รายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน
2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของดาวรรุวรรณ ถวิลการ ประกอบด้วย
 - 2.1) การสื่อสารเชิงดิจิทัล 2.2) การสร้างวิธีการเรียนรู้เชิงดิจิทัล 2.3) การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ และ 2.4) การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือ 2 ประเภท คือ

เครื่องมือประเภทที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา ตำแหน่งปัจจุบันและ ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ตามแนวคิดของดาวรรุวรรณ ถวิลการ

เครื่องมือประเภทที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ตามแนวคิดของดาวรรุวรรณ ถวิลการ มีจำนวน 4 ข้อ โดยผู้วิจัยได้พิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่มี ค่ามัชฌิมเลขคณิตในแต่ละด้านมาเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ ดังนี้ 1) ค่ามัชฌิมเลขคณิตที่อยู่ระหว่าง 1.00 – 3.49 นำมาสัมภาษณ์เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา และ 2) ค่ามัชฌิมเลขคณิตที่อยู่ระหว่าง 3.50 – 5.00 นำมาสัมภาษณ์เพื่อทราบแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของ

ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา และรวบรวมข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาและสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ขึ้น ตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนด โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

การสร้างเครื่องมือประเภทที่ 1 แบบสอบถามแบบสอบถามความคิดเห็น มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร วารสารทางวิชาการ คู่มือ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัล ทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือและพัฒนาเครื่องมือให้ครอบคลุมตามเนื้อหา

ขั้นที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อสร้างและปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย โดยปรึกษาและขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระ นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน หาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของข้อคำถาม โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามบางข้อตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา โดยมีผลการวิเคราะห์ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามกับโรงเรียนประตูลี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 30 คน

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามกลับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – coefficient) เท่ากับ 0.982

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ได้ลงเก็บข้อมูลกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยาที่เป็นประชากร จำนวน 76 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการแจก แบบสอบถามความคิดเห็น และเก็บข้อมูลการวิจัยด้วยตนเอง

การสร้างเครื่องมือประเภทที่ 2 แบบสัมภาษณ์ (Interview) มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาการทำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

ขั้นที่ 2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยได้พิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตในแต่ละด้านมาเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์

ขั้นที่ 3 นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระตรวจสอบ และแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 4 นำไปสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ (frequency : f) และร้อยละ (percentage : %)
2. การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean : μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : σ) โดยพิจารณาค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามแล้วเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)
3. วิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยที่ค่ามัธยฐานเลขคณิตที่อยู่ระหว่าง 1.00 – 3.49 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา และค่ามัธยฐานเลขคณิตที่อยู่ระหว่าง 3.50 – 5.00 เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic Mean: μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: σ) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ปรากฏผลในภาพรวมดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม

(N = 76)

ด้าน	ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา	μ	σ	ระดับ
1	การสื่อสารเชิงดิจิทัล	4.31	0.71	มาก
2	การสร้างวิถีการเรียนรู้เชิงดิจิทัล	4.30	0.62	มาก
3	การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ	4.26	0.66	มาก
4	การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล	4.35	0.86	มาก
รวม		4.31	0.65	มาก

จากตารางที่ 1 ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัลมากที่สุด ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.86$) การสื่อสารเชิงดิจิทัล ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.71$) การสร้างวิถีการเรียนรู้เชิงดิจิทัล ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.62$) และการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.66$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.62 – 0.86 ซึ่งมีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ทำให้ทราบค่ามัชฌิมเลขคณิตแต่ละด้านซึ่งมีค่ามากกว่า 3.50 ซึ่งนำมาเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา จำนวน 2 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน ซึ่งมีประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์คือเพื่อหาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ดังต่อไปนี้

1. แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ด้านการสื่อสารเชิงดิจิทัล มีแนวทางในการส่งเสริม 6 แนวทาง ดังนี้

1.1 ผู้บริหารควรติดต่อประสานงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งขยายช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างครูกับผู้ปกครองผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อการกำกับติดตาม ดูแลพฤติกรรมของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

1.2 ผู้บริหารควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและหน่วยงานภายนอก ในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ โดยประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์

1.3 ผู้บริหารควรสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เผยแพร่วิสัยทัศน์สู่สาธารณชน รวมทั้งดำเนินงานให้มีความทันสมัยและอยู่ในรูปแบบดิจิทัล

1.4 ผู้บริหารควรใช้สื่อออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์การประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งหมั่นตรวจสอบและปรับข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน เช่น เว็บไซต์โรงเรียน เพจเฟซบุ๊ก อย่างสม่ำเสมอ

1.5 ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

1.6 ผู้บริหารควรตระหนักถึงความจำเป็นในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารโรงเรียน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2. แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ด้านการสร้างวิถีการเรียนรู้เชิงดิจิทัล มีแนวทางในการส่งเสริม 5 แนวทาง ดังนี้

2.1 ผู้บริหารควรนำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้เพื่อสนับสนุนให้ครูได้จัดทรวัดกรรมเพื่อยกผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพิ่มคุณภาพและความเร็วของอินเทอร์เน็ตในโรงเรียน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นประจำและสม่ำเสมอ

2.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูทุกคนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การสร้างสื่อวัตกรรม การจัดทำบทเรียนออนไลน์เพื่อความสะดวกรวดเร็วและให้ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนได้ตลอดเวลา เช่น ผ่านเพจโรงเรียน, YouTube, ห้องนิทรรศการหรือห้องเรียนเสมือนจริง เป็นต้น รวมทั้ง

2.3 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีการวัดและประเมินผลโดยใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น Kahoot, ZipGrade และอื่น ๆ เพื่อบูรณาการการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แทนการใช้กระดาษ ปากกาในการตรวจข้อสอบ ตลอดจนจัดทำระบบจัดเก็บข้อมูลการวัดผลและประเมินผลออนไลน์ เพื่อให้ครูสามารถจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ทั้งยังสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ตลอดเวลา

2.4 ผู้บริหารควรจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา โดยอาจจะขอความร่วมมือกับชุมชนหรือปราชญ์ชาวบ้านเข้ามาให้ความรู้และจัดกิจกรรมโดยมีการเผยแพร่สู่สาธารณชนผ่านช่องทางต่าง ๆ ของโรงเรียน

2.5 ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความถนัด ความสามารถซึ่งกันและกันในโรงเรียน

3. แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ มีแนวทางในการส่งเสริม 5 แนวทาง ดังนี้

3.1 ผู้บริหารควรวางแผน จัดเตรียมงบประมาณในการส่งเสริมการพัฒนาตนเองและครูในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งช่องทางออนไลน์ ออนไลน์ เช่น เชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีมาให้ความรู้ครู ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการอบรม สัมมนาวิชาการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่เสมอ

3.2 ผู้บริหารควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงาน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานทั่วไป กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานงบประมาณ

3.3 ผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลที่ดูแลรับผิดชอบระบบเทคโนโลยีภายในสถานศึกษา ประเมินคุณภาพและรายงานผลต่อผู้บริหารโดยเร่งด่วน เพื่อให้ครูสามารถใช้ระบบเทคโนโลยีในการพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลา

3.4 ผู้บริหารควรจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมืออาชีพให้กับผู้เรียน สร้างบรรยากาศการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน อาจจัดซื้อ จัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอต่อผู้เรียน

3.5 ผู้บริหารควรเสริมสร้างพลังอำนาจให้กับครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นครูในการนำสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการปฏิบัติงาน

4. แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล มีแนวทางในการส่งเสริม 4 แนวทาง ดังนี้

4.1 ผู้บริหารควรสนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานมากขึ้น ทั้งด้านการติดต่อสื่อสาร การนำโปรแกรมหรือเครื่องมือต่าง ๆ เข้ามาช่วยลดภาระงานให้ครู เช่น โปรแกรมการจัดทำผลการเรียน โปรแกรมการรายงานผล เป็นต้น

4.2 ผู้บริหารควรศึกษานโยบายที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลของหน่วยงานต้นสังกัด นำมากำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัลร่วมกับครู เพื่อให้มีความชัดเจน ทันท่วงที ทันทต่อเหตุการณ์และสามารถปฏิบัติได้จริง รวมทั้งจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ นโยบาย กลยุทธ์ด้านดิจิทัลในสถานศึกษาให้ครูและบุคลากรรับทราบ เข้าใจอย่าง

ชัดเจนเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามได้ตรงกับเป้าประสงค์ที่วางไว้ ตลอดจนสร้างความตระหนัก ความสำคัญ และความจำเป็นให้ทุกคนเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัล

4.3 ผู้บริหารควรส่งเสริมการทำงานร่วมกันและสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนมีความสามัคคีกัน ลดช่องว่างระหว่างวัยของครูรุ่นเก่ากับครูรุ่นใหม่เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ ข้อมูลและวิธีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลซึ่งกันและกัน

4.4 ผู้บริหารควรสร้างและพัฒนาผู้นำด้านดิจิทัล เพิ่มขีดความสามารถของผู้ปฏิบัติงานเฉพาะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เตรียมความพร้อมให้ครูและนักเรียน มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล รวมถึงการใช้สื่อดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ และมีจรรยาบรรณ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล การสื่อสารเชิงดิจิทัล การสร้างวิถีการเรียนรู้เชิงดิจิทัล และการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพตามลำดับ

2. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยาเป็นพหุแนวทาง โดยแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัล ทั้ง 4 ด้าน มีแนวทางในการส่งเสริมทั้งหมด 20 แนวทาง

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบของการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้นำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา มีวิสัยทัศน์นโยบายและเป้าหมายในการส่งเสริมให้ครูได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน รวมทั้งสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบออนไลน์ต่าง ๆ ให้เกิดการเรียนรู้และการทำงานภายใต้วิถีปกติใหม่ของทั้งครูและผู้เรียน ส่งผลให้มีการพัฒนาตนเองและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้การใช้เครื่องมือออนไลน์

เพื่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติให้มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม ซึ่งโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยาสามารถส่งเสริมให้บุคลากรและผู้เรียนเตรียมความพร้อมสู่ยุคดิจิทัลซึ่งเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร สังคมออนไลน์และความก้าวหน้าของเทคโนโลยี นอกจากนี้ ยังมีการนำแนวคิด ภาวะผู้นำดิจิทัลของดาวรธรรม ถวิลการ ได้แก่ ด้านการสื่อสารเชิงดิจิทัล ด้านการสร้างวิถีการเรียนรู้เชิงดิจิทัล ด้าน การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ และด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียน ซึ่งส่งผล ให้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสมาน ประวันโต ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฏฐิตา สงค์แก้ว ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของรุจา ภรณ์ ลักษณะติ ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขต บ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับ งานวิจัยของกวินท์ บินสะอาด ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสตูล ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครุมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน อนุบาลพระนครศรีอยุธยา มีพหุแนวทาง โดยแยกเป็นรายด้านพบว่า

2.1 แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ด้านการสื่อสารเชิงดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารควรสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เผยแพร่ วิสัยทัศน์สู่สาธารณชน รวมทั้งดำเนินงานให้มีความทันสมัยและอยู่ในรูปแบบดิจิทัล สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง สถานศึกษากับชุมชนและหน่วยงานภายนอกองค์กรในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ โดยประชาสัมพันธ์ผ่าน สื่อออนไลน์ โดยมีการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างครูกับ ผู้ปกครองผ่านช่องทางออนไลน์ ในการกำกับติดตาม ดูแลพฤติกรรมของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารควรใช้ สื่อออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์การประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา หมั่นตรวจสอบและ ปรับข้อมูล ข่าวสารการประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน เช่น เว็บไซต์โรงเรียน เฟซบุ๊ก อย่งสม่ำเสมอ นอกจากนี้

ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงตระหนักถึงความจำเป็นในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารโรงเรียน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสินาภรณ์ บุญเลิศฤทธิ์ ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัล คือ สร้างความตระหนักให้ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญและความจำเป็นของดิจิทัล พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรในด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อดิจิทัล

2.2 แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล ด้านการสร้างวิถีการเรียนรู้เชิงดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารควรนำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้เพื่อสนับสนุนให้ครูได้จัดทรวัดกรรมเพื่อยกผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น ควรเพิ่มประสิทธิภาพด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพิ่มคุณภาพและความเร็วของอินเทอร์เน็ตในโรงเรียน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นประจำและสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การสร้างสื่อวัตกรรมการเรียน รวมถึงออกแบบบทเรียนออนไลน์เพื่อความสะดวกรวดเร็วและให้ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนได้ตลอดเวลา เช่น ผ่านเพจโรงเรียน, YouTube, ห้องนิทรรศการหรือห้องเรียนเสมือนจริง เป็นต้น การใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น Kahoot, ZipGrade และอื่น ๆ เพื่อบูรณาการการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แทนการใช้กระดาษ ปากกาในการตรวจข้อสอบ มีระบบจัดเก็บข้อมูลการวัดผลและประเมินผลออนไลน์ เพื่อให้ครูสามารถจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ทั้งยังสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ควรเปิดโอกาสให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความถนัด ความสามารถซึ่งกันและกันภายในโรงเรียน ควรจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา โดยขอความร่วมมือกับชุมชนหรือปราชญ์ชาวบ้านเข้ามาให้ความรู้และจัดกิจกรรมโดยมีการเผยแพร่สู่สาธารณชนผ่านช่องทางต่าง ๆ ของโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญญฤทธิ์ วิทย์อุดม ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและสามารถแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์กับบุคลากร อบรมแลกเปลี่ยนการใช้งานระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการข้อมูล เรียนรู้และปรับตัวเข้าให้เท่าทันยุคของการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มุ่งเน้นการใช้ระบบ e – office เพื่อรับส่งข้อมูลเอกสารและการดำเนินกิจกรรมให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน คุ่มค่าและมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

2.3 แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ พบว่า ผู้บริหารควรวางแผน มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงาน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานทั่วไป กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานงบประมาณ แต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคล

ที่ดูแลรับผิดชอบระบบเทคโนโลยีภายในสถานศึกษา ประเมินคุณภาพและรายงานผลต่อผู้บริหารโดยเร่งด่วน เพื่อให้ครูสามารถใช้ระบบเทคโนโลยีในการพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลา จัดเตรียมงบประมาณให้เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาตนเองและครูในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งช่องทางออนไลน์ ออนไลน์ รวมถึงเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีมาให้ความรู้ครู รวมทั้งส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการอบรม สัมมนาวิชาการด้านเทคโนโลยีดิจิทัล นอกจากนี้ควรเสริมสร้างพลังอำนาจให้กับครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นครูในการนำสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการปฏิบัติงาน จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมืออาชีพให้กับผู้เรียน สร้างบรรยากาศการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน อาจจัดซื้อ จัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอต่อผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรรษา ปะภาวเต ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาตามองค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพ ควรมีระบบการวางแผนและสร้างแนวทางในการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างสังคมแห่งปัญญา โดยการกำหนดนโยบายให้บุคลากรต้องได้รับการอบรมหรือการอบรมออนไลน์ เข้าร่วมและส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพด้านการพัฒนาการใช้เทคโนโลยี

2.4 แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารควรศึกษานโยบายที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลของหน่วยงานต้นสังกัด นำมากำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัลร่วมกับครู เพื่อให้มีความชัดเจน ทันท่วงที ทันต่อเหตุการณ์และสามารถปฏิบัติได้จริง นำไปสู่การจัดประชุมเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ นโยบาย กลยุทธ์ด้านดิจิทัลในสถานศึกษาให้ครูและบุคลากรรับทราบเข้าใจอย่างชัดเจนเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามได้ตรงกับเป้าประสงค์ที่วางไว้รวมถึงสร้างความตระหนัก ความสำคัญ และความจำเป็นให้ทุกคนเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมการทำงานร่วมกันและสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งควรสนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสาร การนำโปรแกรมหรือเครื่องมือต่าง ๆ เข้ามาช่วยลดภาระงานให้ครู เช่น โปรแกรมการจัดทำผลการเรียน โปรแกรมการรายงานผล เป็นต้น เพื่อให้ครูในโรงเรียนมีความสามัคคีกัน ลดช่องว่างระหว่างวัยของครูรุ่นเก่ากับครูรุ่นใหม่ สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสพการณ์ ข้อมูลและวิธีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ควรสร้างและพัฒนาผู้นำด้านดิจิทัล เพิ่มขีดความสามารถของผู้ปฏิบัติงานเฉพาะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เตรียมความพร้อมให้ครูและนักเรียน มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล รวมถึงการใช้สื่อดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ และมีจริยบรรณ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสินาภรณ์ บุญเลิศฤทธิ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัล คือ สร้างความตระหนักให้

ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญและความจำเป็นของดิจิทัล พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรในด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะของการวิจัยข้างต้น จึงขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
3. ควรมีศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลในระดับเขตพื้นที่ หรือสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

รายการอ้างอิง

- กวินท์ บินสะอาด. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- ณัฐธิดา สงค์แก้ว. (2565). “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1”. วารสารสมาคมนักวิจัย 27(3): 49 – 64.
- นภสรณ์ สุขเสนา. (2565). “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2”. วารสารปัญญาภิวัฒน์ 14(3): 178 – 191.
- บวร ปภัสราพร. (2566). ผู้นำแบบดิจิทัล. เข้าถึงเมื่อ 1 กันยายน. เข้าถึงได้จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/119736>.
- ปญญฤทธิ์ วิทยอุดม. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542, 19 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 38 – 39.

รุจาภรณ์ ลักษณะดี. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (Thailand Development Research Institute: TDRI). (2566). ปัญหา
การศึกษาไทย นวัตกรรมและการวิจัยช่วยได้จริงหรือ?, เข้าถึงเมื่อ 1 กันยายน. เข้าถึงได้จาก
<https://www.disruptignite.com/blog/problem-of-thailand-education>

สมาน ประวันโต. (2566). “แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1”. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์ 23(3): 49 – 63.

สินาภรณ์ บุญเลิศฤทธิ์. (2566). “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับ
ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2”. วารสารราช
พฤกษ์ 21(2): 175 – 189.

สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

ออรระญา ปะภาวะเต. (2564). “แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2”. Journal of Modern Learning Development
6(4): 192 – 200.

William Sims Bainbridge. (2012). Leadership in Science and Technology: A Reference
Handbook. California: SAGE Publications.

